

Ніна Фіалко

РІКА ЖИТТЯ

Роман

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

УДК 82-311.4
ББК 84 (4 Укр) 6
Ф 84

Фіалко Н.І.

Ф 84 Ріка життя: Роман. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2011. — 344 с.
ISBN 978-966-10-2441-9

У новому романі «Ріка життя» тернопільська письменниця Ніна Фіалко розповідає про життя двох подруг, долі котрих сплелись у любовно-му трикутнику. Маючи різні характери, виховуючись у сім'ях на різних засадах, до свого щастя ці жінки йшли різними шляхами. Одна з них для досягнення мети знехтувала не тільки дружбою, а й законами моралі. За це була жорстоко покарана. Інша — вірила, що кожна людина має свою долю, яка неодмінно її знайде.

У романі відображено багато напружених життєвих колізій, роздумуючи над якими мислячий читач може взяти їх до уваги, щоб не потрапити в подібну халепу.

Твір читається легко і захоплює з перших сторінок. Велику увагу автор приділяє розкриттю поведінки людей у різних ситуаціях, коли зі вчинку можна визначити дух тієї чи іншої особи. В романі простежується чітка громадянська позиція автора, яка пропагує християнську мораль у всіх сферах діяльності людини.

Для широкого кола читачів.

УДК 82-311.4
ББК 84 (4 Укр) 6

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-2441-9

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2011

До кімнати зайшла жінка поважного віку. Вийнявши із пакета банний рушник, повісила на блаґенький, із бинта, шнурок. Відразу здогадалася, що його прикріпила жіноча рука: невміло й не по-господарськи. Не рівненько біля перил, а по діагоналі, мабуть, так легше було прив'язати його. Видно, що у цій кімнаті чоловіки не проживали, бо жоден не зміг би спокійно дивитися на «жіночу» роботу. Любителі цигарок частіше виходили би перекурити на балкон, ніби подихати свіжим повітрям, заодно і виправили б чиєсь недбальство. Правда, в цьому мальовничому куточку скаржитися на нестачу чистого повітря було б соромно, бо санаторій посеред соснового лісу потопав у зелені.

Наталя Любомирівна всілася біля вікна, вийняла зі сумки свою вишивку і взялася до роботи. Хрестик стелився за хрестиком, вимальовуючи завчений напам'ять узор. Години за рукоділлям були для жінки найкращим відпочинком. Вишивати навчилася ще в дитинстві біля бабуні, але життя складалося так, що для улюбленого заняття часу знаходила все менше й менше. Та коли вже випадало, як тепер, відпочивати без чоловіка, то вишивала навіть між процедурами. Цього разу прикрашала узором чоловічу сорочку для

внука, випускника школи. Тішилася, що хлопець, мешкаючи в столиці, забажав мати українське вбрання. Тепер люди ніби соромляться вишитого одягу, кажуть, що його тільки в селі поважають, хоча мода на нього ніколи не минала. Своїм синам Наталя справила вже не одну таку сорочку, але одягають вишиванку вони тільки у свята.

Двері до кімнати відчинилися, й зайшла співмешканка Ольга Петрівна. Огрядна жінка бальзаківського віку приїхала сюди недавно і ще не могла звикнути до тутешнього розпорядку дня. Була, мабуть, не дуже рухлива, бо на одні й ті самі процедури витрачала часу більше, ніж інші відпочивальники. Ольга Петрівна щоранку довго збиралася, перекладаючи особисті речі з місця на місце. Видивлялась у дзеркальце, в яке обличчя вміщалося невеликими частинами і, мабуть, не давало їй повного уявлення про себе. Одягу набрала дві сумки й тепер мала багато часу приміряти його. Щоразу збиралася ніби на якісь оглядини, а не на лікування.

— Як ви так швидко встигаєте пройти процедури? — запитала вона Наталю.

— І ви навчитесь. Це перші дні важко, бо слабо орієнтуєтесь, де який кабінет, — відповіла жінка.

— До якого підійду, а там уже черга...

— Намагайтеся приходити до кабінету в призначений вам час, і тоді всюди встигатимете, — порадила Наталя.

— Я чомусь така змучена, що після процедур хочу відпочити. Дивуюся вам, що ви відразу беретеся за роботу. Це звичка чи необхідність? — запитала Ольга Петрівна, намагаючись втулити на шнурок для просушування і свій рушник.

— Для мене нема кращого відпочинку, ніж спокійно займатись улюбленим заняттям. Воно не заважає мені зануритися в думки, обмізкувати те, що в бурхливому повсякденному житті зробити важко, — говорила Наталя, не випускаючи голки з рук.

— Кілька днів я спостерігаю за вами і дивуюся. Не маючи кисті лівої руки, правою так вправно вишиваєте, що не одна жінка з двома руками могла би вам позаздрити. Можна подумати, що ви все життя тільки те й робили, що клали хрестики, так машинально у вас це виходить. Мені здається, що я і голки заселити не змогла б однією рукою...

— Чоловіки у нас мають перевагу, і дружини мусять іти за ними, — засміялася Наталя, бо дивувалася, що діти навіть такі питання обговорюють.

Завершивши навчальний рік, була задоволена, що двоє її вихованок вступили до медичного училища, де біологія була одним із вступних іспитів.

Колектив учителів нової школи складався переважно зі старої гвардії педагогів, які вже зрослися зі селом і були невід'ємною його частиною. Мріяли, щоби швидше вийти на пенсію і спокійно дожити віку. Не мали в цій школі окремого кабінету ботаніки, зате був кабінет фізики, а в ньому — безліч різних приладів. Завідував ним Федір Олексійович, вчитель із багаторічним стажем, якого набув саме в цій школі. Він власноруч збирав різні фізичні прилади і все те, чим цікавилася дівчата. Хлопчики годинами засиджувалися після уроків біля цього вчителя, а потім вони ставали хорошими комбайнерами чи водіями. Найздібнішим учням давав додаткові завдання, а вони потім успішно складали іспити в технічні вищі навчальні заклади. Кожна школа має своїх, на перший погляд дивакуватих, але відданих обраній професії педагогів, і на цих людях трималася радянська школа. Наталя до таких учителів ставилася з особливою повагою, мабуть, тому з цим колегою склалися найтепліші стосунки. На відміну від інших, він не поспішав давати поради молодому педагогові, як це робили інші, часто захищав її, коли зав'язувалися розмови на зразок такої:

— Ви, Наталю Любомирівно, маєте бути взірцем для нашої школи, — наголошувала Марія Іванівна, котра викладала російську мову й літературу. — Ваш чоловік займає таку високу посаду, а ви ще й досі безпартійна. Не годиться так. Коли ви збираєтеся поповнити ряди нашої партії?

— Я також безпартійний, і це мені не заважає працювати, — ніби ненароком кидав у розмову кілька слів Федір Олексійович, проходячи мимо.

Дискусія відразу втрачала сенс, а Наталя віджартувалася:

— Я ще молода і не заслужила такої честі, тому буду працювати над собою.

— Невже вам не цікаво знати, які проблеми члени партії обговорюють, коли збираються на зібрання? — переконала старша колега і не бачила, якими насмішкуватими поглядами міряли її інші присутні.

— Проблеми всім відомі, а рішення своїх зборів ви нам і так розповісте, бо для кого ж ви їх приймаєте. Різниця між вами і мною тільки в тому, що я про те чи інше дізнаюся на день чи два пізніше, — відбивалася Наталя.

— Ні, голубко, ви не праві. Ви тільки виконуєте наші рішення, а я їх обговорюю і голосую за них, — гонорово піднявши голову, проспівала Марія Іванівна.

— Не сміши людей, Маріє, — обізвалася колега по партії, Оксана Петрівна. — Прийшла директива з райкому, нам її переповіли, ми для годиться трохи побалакали і одноголосно проголосували.

— А ти хіба не погоджуєшся з вимогами партії? — скипіла Марія Іванівна.

— Та погоджуюсь, погоджуюсь, тільки заспокойся, — Оксана Петрівна, взявши портфель, пішла додому чи на урок.

— Наталочко, ви не звертайте уваги на подібні балачки. Марія Іванівна шукає кандидатуру, щоб зіпхнути керівництво партгрупкою, — пояснював Федір Олексійович. — Ви підходите на таку посаду, але для цього ще треба вас туди затягнути...

— Хіба в колективі нема іншої гідної людини? — не зрозуміла Наталя.

— Чому ж нема? Але ніхто добровільно займатися писаниною не хоче. У нас же у великій повазі не той, хто добре працює, а той, хто вміє гарно описати все, а потім ще й гарно говорити, — пояснював фізик.

— Напевно, я чогось не розумію, — відповіла Наталя.

— Ось прийдуть чергові вибори, тоді вам зрозуміліше стане, — всміхнувся вчитель. — Синочок ваш уже гарно щебече?

— Дякую, на всі його «Чому?» тільки встигай відповідати.

У хаті Захарчуків роки минали в мирі й злагоді. Іван із Любою тішилися першим онуком Ярославчиком, допомагали Наталі з Віктором не тільки малого доглядати, а й

— Поповнення в кожній сім'ї є сюрпризом і радістю, — відповіла бабуня. — Просто ти ще того не розумієш...

— Я колись у нас вдома збиратиму вас усіх і зроблю справжній сюрприз, — пообіцяв онук. — Ви приїдете до нас, бабусю?

— Обов'язково, якщо доживу... Тобі ще треба вивчитись, одружитися, та й дружину переконати, щоб і вона захотіла дотримуватись українських традицій. Захоче раптом на Різдво на Канарах відпочивати, а ти подумаєш, що так легше, бо не треба буде готуватися до свята, і погодишся з нею... — розмірковувала Наталя, бо таке чула вже не від одного.

— Я шукатиму таку, як ви, українку. Щоб продовжила нашу сімейну традицію, — переконував онук.

— Вареники любиш їсти? — всміхнулася Наталя.

— Чому тільки вареники?! Я все люблю! Особливо кутю...

— Гаразд. Тепер вчися з нами колядувати, бо без коляди і Різдво не Різдво.

Першу коляду почала Наталя, і її спочатку несміливо, потім гучніше, підтримала вся родина. Вечір раз у раз переривався колядами й веселими розмовами. Наталя з Віктором, сидючи поруч, тішилися, що виростили гарних дітей і дочекалися внуків.

— Можна мені тост виголосити? — Тарас встав і попросив усіх наповнити келихи. — Я — найневдячніший син, тому хочу перед усіма вами покаятися.

Гості та господарі підняли келихи, й чекали, що ж скаже мовчазний Тарас. Він завжди уважно слухав і ніколи не поспішав висловлюватися. Йому здавалося, що його думка й так нічого не змінить, тому ніхто з родини не звертався до нього ні за порадою, ні за допомогою. Всі знали, що він фанатично залюблений у свою науку, а навколишній світ його мало цікавить.

— Хочу попросити вибачення у Наталі Любомирівни, що ніколи не називав її по імені. Скажу відверто, що язик не повертався. Тепер я вже сам батько й розумію, як їй було боляче, бо вона присвятила мені свого життя не мен-

ше, ніж рідним дітям. Розмірковуючи над своїм минулим, жахаюся від того, що могли мене до дитячого будинку відправити, якби Наталя Любомирівна не захотіла прийняти в сім'ю. Хочу доземно вклонитися цій щирій і мудрій жінці, яка досі збирає нас у цьому домі. Я не можу змусити себе називати вас святим ім'ям «мама», але почуття до вас такі самі щирі, як до рідної матері, — Тарас підійшов до Наталі, обняв її й поцілував. — Пропоную всім випити за здоров'я нашої мами!

У Наталі по щоках котилися сльози щастя, вона навіть не мріяла, що такий день колись настане...

Літературно-художнє видання

Фіалко Ніна Іванівна

РІКА ЖИТТЯ

Роман

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактори *Надія Бульчак, Ірина Рибницька*
Обкладинка *Світлани Бялас*
Комп'ютерна верстка *Нелі Ягній*

Підписано до друку 01.09.2011. Формат 84x108/32 . Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 18,06. Умовн. фарбо-відб. 18,06.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07, 52-05-48, 52-19-66
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com

978-966-10-2441-9

9 789661 024419